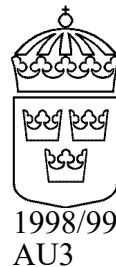

Arbetsmarknadsutskottets betänkande 1998/99:AU3

Akt om ändring i ILO:s stadga samt ILO:s
konvention och rekommendation om hemarbete

Sammanfattning

Utskottet föreslår i detta betänkande att riksdagen godkänner 1997 års akt om ändring i Internationella arbetsorganisationens (ILO) stadga. Ändringen innebär en möjlighet till modernisering av ILO:s regelverk.

I fråga om ILO-konventionen (nr 177) om hemarbete ansluter sig utskottet till regeringens bedömning att Sverige inte för närvarande bör tillträda konventionen.

Ärendet

I proposition 1997/98:185 föreslår regeringen (Arbetsmarknadsdepartementet) att riksdagen godkänner 1997 års akt om ändring i Internationella arbetsorganisationens stadga.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Utskottet

Bakgrund

Genom sin anslutning till Nationernas förbund år 1920 inträdde Sverige som medlem av Internationella arbetsorganisationen (ILO). För organisationen gäller en stadga som antogs 1946. Verksamheten bygger på ett trepartssamarbete mellan regerings-, arbetsgivar- och arbetstagarrepresentanter.

ILO:s beslutande församling – Internationella arbetskonferensen – kan besluta antingen om en internationell konvention, avsedd att ratificeras av organisationens medlemmar, eller om en rekommendation, utan den bindande karaktär som en ratificerad konvention har. Inom arton månader efter det att konferensens session avslutats skall varje medlemsstat förelägga landets lagstiftande församling antagna konventioner och rekommendationer för lagstiftning eller andra åtgärder.

Den svenska ILO-kommittén är sammansatt av företrädare för regeringen, för arbetsgivarintresset och för arbetstagarintresset. Den har bl.a. till uppgift att utarbeta underlag för regeringens förslag när konventioner och rekommendationer framläggs för den lagstiftande församlingen.

Internationella arbetskonferensens åttiotredje möte, som hölls i Genève i juni 1996, antog en konvention (nr 177) och en rekommendation (nr 184) om hemarbete.

Vid det åttiofemte mötet i juni 1997 antogs en akt om vissa ändringar i organisationens stadga.

Propositionen rör dessa två frågor.

Stadgeändringen

De antagna stadgeändringarna är ett led i en fortgående reformprocess inom ILO. Ändringarna innebär att Internationella arbetskonferensen på förslag av organisationens styrelse med viss majoritet skall kunna upphäva en föråldrad konvention som anses ha förlorat sin mening eller inte längre fylla ILO:s syften. I sammanhanget antogs även vissa följdändringar i arbetskonferensens arbetsordning.

Enligt propositionen innebär stadgeändringen en möjlighet till modernisering av ILO:s regelverk. Regeringen anser att Sverige så snart som möjligt bör ratificera ändringsakten för att därmed bidra till ett snabbt ikraftträdande.

Som framgått har inga motioner väckts i frågan.

Utskottet delar regeringens uppfattning i fråga om ratificering och föreslår därför att riksdagen godkänner stadgeändringen.

Konventionen (nr 177) om hemarbete

Konventionens syfte är att säkerställa att de som arbetar som anställda i hemmet har samma rättigheter som övriga löntagare.

Vid arbetskonferensen röstade regerings- och arbetstagarrepresentanterna bland de svenska ombuden för konventionen och rekommendationen medan arbetsgivarrepresentanterna avstod från att rösta.

Även i fråga om ratificering av konventionen råder delade meningar. SAF och Arbetsgivarverket avstyrker ratifikation medan LO och TCO tillstyrker.

Regeringen konstaterar att konventionen saknar stöd från en av de tre parterna, eftersom arbetsgivargruppen avstod från att delta i utarbetandet av konventionen. Den har därmed inte föregåtts av en trepartsdiskussion som är det normala inom ILO.

Regeringen delar den svenska ILO-kommitténs uppfattning att det saknas tillräckligt underlag för ett ställningstagande i ratifikationsfrågan. Regeringen ansluter sig också till kommitténs uppfattning att Distansutredningens (dir. 1997:83) förslag bör avvaktas. Av propositionen framgår vidare att ett svar från ILO om kollektivavtalens täckningsgrad analyseras inom Arbetsmarknadsdepartementet.

Sammanfattningsvis gör regeringen bedömningen att Sverige för närvarande inte bör tillträda konventionen om hemarbete.

Inte heller i detta avseende har det väckts någon motion.

Utskottet ansluter sig till regeringens bedömning och föreslår att propositionen i denna del läggs till handlingarna.

Hemställan

Utskottet hemställer

 beträffande *stadgeändring*
att riksdagen dels med bifall till propositionen godkänner 1997 års akt om ändring i Internationella arbetsorganisationens stadga, dels lägger propositionen i övrigt till handlingarna.

Stockholm den 12 november 1998

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Johnny Ahlqvist

I beslutet har deltagit: Johnny Ahlqvist (s), Hans Andersson (v), Margareta Andersson (c), Mikael Odenberg (m), Ingvar Johnsson (s), Martin Nilsson (s), Laila Bjurling (s), Patrik Norinder (m), Sonja Fransson (s), Kristina Zakrisson (s), Camilla Sköld (v), Maria Larsson (kd), Barbro Johansson (mp), Ewa Thalén Finné (m), Magnus Jacobsson (kd), Rolf Gunnarsson (m) och Runar Patriksson (fp).